

שם הקורס: מערכות הפעלה

קוד הקורס: 10303

בחינת סמסטר: א

<u>השנה:</u> 2012-13

<u>מועד:</u>

<u>תאריך הבחינה:</u> 1.04.2013

<u>שעת הבחינה: 00 :20</u>

משך הבחינה: 240 דקות

מרצה: ד"ר שמעון כהן

<u>הוראות לנבחן:</u>

- מותר השימוש בכל חומר עזר

- כתב ברור מקל על הבדיקה

אין לכתוב בעפרון -

אין להשתמש בכל מכשיר מדיה אלקטרוני -

אפשר להשתמש במחשבון -

-7'320 20411 Kg /10kon -

! nnf3np

בהצלחה!

<u>שאלה 1 - 20 נקודות – 45 דקות</u>

בניהול הזיכרון וירטואלי תוך שימוש בטבלת דפים (Pages Table) יכולות להיות שתי בעיות:

- דLB-Miss בעיה בשם •
- Page-Fault בעיה של דף שלא נמצא בזיכרון ה<u>פיזי</u> ונקראת •

:הסבר כל אחת מהבעיות לפי הסעיפים הבאים

- 1. תאור כללי
- 2. איך נוצר המצב שגורם לבעיה
- 3. מה קורה במחשב (חומרה / תוכנה) כאשר הבעיה קורת
  - 4. הסבר את הנוסחה EAT בהקשר לבעיה

<u>שאלה 2</u> - 20 נקודות – 45 דקות

תכנית פותחת (שלב 1) **קובץ** ומבקשת לקרוא (שלב 2) מכתובת (בייט) <u>מבוקשת</u>.

- c:\moshe\homework\os\ex2.doc = שם הקובץ
- 1,222,333,444 = (BYTE בכתים המבוקשת (בבתים
  - KB תזכרות: במחשבון אקסל המספרים היו ב●

:לפרט

- ? אילו בלוקים צריך לקרוא מהדיסק בכל שלב
- ? כדי להגיע לנתונים בתוך הקובץ בכתובת הזאת
- באילו פוינטרים צריך להשתמש (מספר הפוינטר בתוך בלוק-פוינטרים)

בהמשך == >>

- התוכנית ניגשת בהמשך לקריאה <u>נוספת</u> (שלב 3) מכתובת 666,555 (בבייטים)
  - ? אילו בלוקים צריך לקרוא מהדיסק, ומתי
  - באילו פוינטרים צריך להשתמש (מספר הפוינטר בתוך בלוק-פוינטרים)

בהצלחה!

שאלה <u>3</u> - 30 נקודות – 70 דקות -

נתונה מערכת עם מעבד CPU אחד, ארבעה התקני IO ושלושה תהליכים

בצע סימולציה לתרחיש הבא:

\$ P1	\$ P2	\$ P3
M 250	M 200	M 300
P 1	P 1	P 1
S 25	S 3	S 8
C 40	C 25	C 20
012	O3 2	011
C 45	C 35	C 20

מה לעשות? למלא טבלה ובה השדות:

Clock	Duration	Action	P1	P2	P3

- להוסיף שורה לטבלה בכל נקודת זמן שבה מתרחש אירוע
  - לעדכן מצב של תהליכים אם יש שינוי •
- ... מה בוחרת מערכת ההפעלה לעשות ... לכתוב ב ACTION מה בוחרת
- אם יש מספר אפשרויות בחירה לציין עם כוכבית ולנמק מדוע
  - לרשום כמה זמן זה צפוי להתבצע ב DURATION
    - ... במידה וגילתם טעות בזמנים ...
      - לא למחוק ולהתחיל מהתחלה
- לציין היכן "החמצתם" אירוע ולהסביר את התיקון שצריך לעשות סביר את התיקון שצריך לעשות

בהצלחה!

<u>- שאלה 4 - 30 נקודות – 70 דקות</u>

נתון מצב הזיכרון הבינארי שכולל שתי רשימות של <u>מיוחדים</u> (8, 16)
בצע את השלבים הבאים משמאל לימין: A C * H- J- * P- Cציון שם המשתנה (אות אחת לבד) == >> אובייקט חדש
ציון שם המשתנה עם סימן "-" == >> שחרור האובייקט
הסימן * == >> צייר מצב העץ (הדגלים "שלם" ו "תפוס"), הזיכרון, והרשימות המיוחדות

Ε	1	Р	96	1	5	0	0		128	0			===		Α	8	-1
Ε	1	Р	97	2		4	0	1		64	0				В	16	-1
Ε	1	Р	98	3			3	0	1		32	0	_		С	16	-1
Ε	Ĵ	Р	99	4				2	0	1		16	0		D	32	-1
Ε	I	Р	100	5					1	1	1	Е	8	0	E	8	0
Е	i	Р	101	6					1	1	1	G	8	8	F	16	-1
Ε	1	Р	102	7				2	1	1	Н	16	16		G	8	8
Е	Ĺ	Р	103	8					1	1	0		8	16	Н	16	16
G	N	Р	104	9					1	1	0		8	24	I	8	32
G	N	Р	105	10			3	0	1		32	32			J	16	48
G	N	Р	106	11				2	0	1		16	32		K	16	-1
G	N	Р	107	12					1	1	1	1	8	32	L	8	-1
G	N	Р	108	13					1	1	1	N	8	40	M	49	-1
G	N	Р	109	14				2	1	1	J	16	48		N	8	40
G	N	Р	110	15					1	1	0		8	48	0	8	-1
G	N	Р	111	16					1	1	0		8	56	Р	16	64
Н	J	80	112	17		4	0	0		64	64				Q	8	-1
Н	J	81	113	18			3	0	0		32	64			R	15	-1
Н	J	82	114	19				2	1	1	Р	16	64		S	75	-1
Н	J	83	115	20					1	1	0		8	64	T	111	-1
Н	J	84	116	21					1	1	0		8	72	U	32	-1
Н	J	85	117	22				2	1	0		16	80		V	12	-1
Н	J	86	118	23					1	1	0		8	80	W	15	-1
Н	J	87	119	24					1	1	0		8	88	X	57	-1
Н	J	88	120	25			3	1	0		32	96			Υ	31	-1
Н	J	89	121	26				2	1	0		16	96		Z	21	-1
Н	J	90	122	27					1	1	0		8	96			
Н	J	91	123	28					1	1	0		8	104			
Н	J	92	124	29				2	1	0		16	112				
Н	J	93	125	30					1	1	0		8	112			
Н	J	94	126	31					1	1	0		8	120			

Size	Pointer	N	limit
8	-1	0	3
16	-1	0	3

בהצלחה!

אפקה המכללה האקומית להנדסה בתל-אניב AFEKA ביו אוא בקר המכללה האקומית להנדסה בתל-אניב AFEKA ביו איז אפקה המכללה האקומית להנדסת המולקה להנדסת המחלקה להנדסת המחלקה להנדסת המחלקה להנדסת בארונים ביו אוא אפקה המכללה האקומית להודסת המחלקה להנדסת ביו אוא אפקה המכללה האקומית להודסת המחלקה להנדסת ביו אוא אפקה המכללה האקומית להודסת המולקה להנדסת ביו אוא ביו

שם הקורס: מערכות הפעלה

קוד הקורס: 10303

בחינת סמסטר: א

<u>השנה:</u> 2012-13

<u>מועד:</u>

<u>תאריך הבחינה:</u>

<u>שעת הבחינה:</u>

משך הבחינה: 240 דקות

מרצה: ד"ר שמעון כהן

<u>הוראות לנבחן:</u>

מותר השימוש בכל חומר עזר -

- כתב ברור מקל על הבדיקה

אין לכתוב בעפרון -

אין להשתמש בכל מכשיר מדיה אלקטרוני -

אפשר להשתמש במחשבון

! nnf3np

בהצלחה!

<u>שאלה 1</u>

בניהול הזיכרון וירטואלי תוך שימוש בטבלת דפים (Pages Table) יכולות להיות שתי בעיות:

- TLB-Miss בעיה בשם •
- Page-Fault בעיה של דף שלא נמצא בזיכרון ה<u>פיזי</u> ונקראת •

:הסבר כל אחת מהבעיות לפי הסעיפים הבאים

- 1. תאור כללי
- 2. איך נוצר המצב שגורם לבעיה
- 3. מה קורה במחשב (חומרה / תוכנה) כאשר הבעיה קורת
  - 4. הסבר את הנוסחה EAT בהקשר לבעיה

תשובה:

דLB-Miss בעיה בשם

ה TLBהוא חלק מה MMU וכולל טבלה של מספרי דפים לוגים ומיפוי שלהם למספרי דפים TLB היזיים. לא כל הטבלה של התהליך יכולה להיכנס לתוך ה TLB ולכן יכול להיות מצב שמגיע מספר דף לוגי מה CPU שאיננו ב TLB לזה קוראים TLB MISS וולי מה לשאלה אם הדף עצמו נמצא בזיכרון הפיזי RAM !!!

במקרה זה יש פסיקה ומערכת ההפעלה צריכה לעדכן את כל טבלת ה TLB

Page-Fault בעיה של דף שלא נמצא בזיכרון הפיזי ונקראת

– טולח כתובת עם מספר לוגי ה TLB מוצא את מספר הדף הפיזי בו הוא נמצא TLB כאשר ה Page-Fault מייצר פסיקה שנקראת TLB

במקרה הפסיקה Page-Fault מערכת ההפעלה מביאה את הדף (בלוק שלם) מהדיסק ומעדכנת את טבלת ה TLB בשורה של הדף שהיה חסר ועכשיו הגיע

בהצלחה!

<u>שאלה 2</u>

תכנית פותחת (שלב 1) קובץ ומבקשת לקרוא (שלב 2) מכתובת (בייט) מבוקשת.

- c:\moshe\homework\os\ex2.doc = שם הקובץ •
- 1,222,333,444 = (BYTE בבתים המבוקשת (בבתים
  - KB תזכרות: במחשבון אקסל המספרים היו ב●

:לפרט

- ? אילו בלוקים צריך לקרוא מהדיסק בכל שלב
- ? כדי להגיע לנתונים בתוך הקובץ בכתובת הזאת
- באילו פוינטרים צריך להשתמש (מספר הפוינטר בתוך בלוק-פוינטרים)

<< == >>

- התוכנית ניגשת בהמשך לקריאה <u>נוספת</u> (שלב 3) מכתובת 666,555 (בבייטים)
  - ?אילו בלוקים צריך לקרוא מהדיסק, ומתי
  - באילו פוינטרים צריך להשתמש (מספר הפוינטר בתוך בלוק-פוינטרים)

תשובה

- הבאת ארבעה בלוקים של הספריות
  - הבאת הבלוק הראשי של הקובץ
- (2 הבאת בלוק-פוינטרים ראשי (רמה •
- הבאת בלוק פוינטרים מישני ממצביע מספר 305 (שנמצא בבלוק הראשי של רמה 2)
  - הבאת בלוק נתונים ממצביע מספר 571 (שנמצא בבלוק המישני)
  - סך הכל 4 בלוקים מהקובץ + 4 בלוקים בשביל הספריות במסלול
    - 9 שלב •
    - 4 בלוק ישיר מספר •

בהצלחה!

נתונה מערכת עם מעבד CPU אחד, ארבעה התקני IO ושלושה תהליכים

בצע סימולציה לתרחיש הבא:

\$ P1	\$ P2	\$ P3
M 250	M 200	M 300
P 1	P 1	P 1
S 25	S 3	S 8
C 40	C 25	C 20
012	O3 2	011
C 45	C 35	C 20

מה לעשות? למלא טבלה ובה השדות:

Clock	Duration	Action	P1	P2	Р3

- להוסיף שורה לטבלה בכל נקודת זמן שבה מתרחש אירוע
  - לעדכן מצב של תהליכים אם יש שינוי
- ... מה בוחרת מערכת ההפעלה לעשות ... לכתוב ב ACTION מה בוחרת
- אם יש מספר אפשרויות בחירה לציין עם כוכבית ולנמק מדוע
  - לרשום כמה זמן זה צפוי להתבצע ב DURATION
    - במידה וגילתם טעות בזמנים ...
      - לא למחוק ולהתחיל מהתחלה
- לציין היכן "החמצתם" אירוע ולהסביר את התיקון שצריך לעשות סביר את התיקון שצריך לעשות

בהצלחה!

נתון מצב הזיכרון הבינארי שכולל שתי רשימות של <u>מיוחדים</u> (8, 16)
בצע את השלבים הבאים משמאל לימין: A C * H- J- * P- Cציון שם המשתנה (אות אחת לבד) == >> אובייקט חדש
ציון שם המשתנה עם סימן "-" == >> שחרור האובייקט
הסימן * == >> צייר מצב העץ (הדגלים "שלם" ו "תפוס"), הזיכרון, והרשימות המיוחדות

Е	I	Р	96	1	5	0	0		128	0					A	8	-1
Е	1	Р	97	2		4	0	1		64	0				В	16	-1
E	ı	Р	98	3			3	0	1		32	0			С	16	-1
E	- 1	Р	99	4				2	0	1		16	0		D	32	-1
E	1	Р	100	5					1	1	1	E	8	0	E	8	0
E	1	Р	101	6					1	1	1	G	8	8	F	16	-1
E	1	Р	102	7				2	1	1	Н	16	16		G	8	8
E	- 1	Р	103	8					1	1	0		8	16	Н	16	16
G	N	Р	104	9					1	1	0		8	24	1	8	32
G	N	Р	105	10			3	0	1		32	32			J	16	48
G	N	Р	106	11				2	0	1		16	32		K	16	-1
G	N	Р	107	12					1	1	1	- 1	8	32	L	8	-1
G	N	Р	108	13					1	1	1	N	8	40	M	49	-1
G	N	Р	109	14				2	1	1	J	16	48		N	8	40
G	N	Р	110	15					1	1	0		8	48	0	8	-1
Œ	N	Р	111	16					1	1	0		8	56	Р	16	64
Н	J	80	112	17		4	0	0		64	64				Q	8	-1
Н	J	81	113	18			3	0	0		32	64			R	15	-1
Н	J	82	114	19				2	1	1	Р	16	64		S	75	-1
Н	J	83	115	20					1	1	0		8	64	T	111	-1
Н	J	84	116	21					1	1	0		8	72	U	32	-1
Н	J	85	117	22				2	1	0		16	80		V	12	-1
Н	J	86	118	23					1	1	0		8	80	W	15	-1
Н	J	87	119	24					1	1	0		8	88	X	57	-1
Н	J	88	120	25			3	1	0	_	32	96			Y	31	-1
Н	J	89	121	26				2	1	0		16	96		Z	21	-1
Н	J	90	122	27					1	1	0		8	96			
Н	J	91	123	28					1	1	0		8	104			
Н	J	92	124	29				2	1	0		16	112				
Н	J	93	125	30					1	1	0		8	112			
Н	J	94	126	31					1	1	0		8	120			

Size	Pointer	N	limit
8	-1	0	3
16	-1	0	3

בהצלחה!

A C אחרי

Е		P	С	1	5	0	0		128	0				
E	91	P	С	2		4	0	1		64	0			
Ē		Р	C	3			3	0	1	W. Ty	32	0		
E		Р	C	4				2	0	1		16	0	
E	1	P	С	5					1	1	211	Е	8	0
E	11	Р	С	6					1	1	11	G	8	8
E		P	C	7				2	1	1	Н	16	16	
E	I	Р	С	8					1	1	0		8	16
G	N	P	С	9					1	1	0		8	24
G	N	P	C	10			3	0	1		32	32		
O	N	P	С	11				2	0	1		16	32	
G	N	P	С	12					1	1	1	1	8	32
O	N	P	C	13					1	1	1	N	8	40
O	Z	P	С	14				2	1	1	J	16	48	
G	N	PX	C	15					1	1	0		8	48
G	Z	P	C	16					1	1	0		8	56
H	7	A	112	17		4	0	0		64	64			
Н	J	Α	113	18			3	0	0		32	64		
H	J	Α	114	19				2	1	1	Р	16	64	
Н	J	A	115	20					1	1	0		8	64
H	J	Α	116	21					1	1	0		8	72
Н	J	Α	117	22				2	0	0		16	80	
H	J	A	118	23					1	1	1	Α	8	80
H	J	A	119	24					1	1	0		8	88
H	J	88	120	25			3	0	0		32	96		
Н	J	89	121	26				2	1	1	С	16	96	
H	J	90	122	27					1	1	0		8	96
Н	J	91	123	28					1	1	0		8	104
Н	J	92	124	29				2	1	0		16	112	
H	新り物	93	125	30					1	1	0		8	112
H	J	94	126	31					1	1	0		8	120
Н	J	95	127											

בהצלחה!

DEPARTMENT OF SOFTWARE ENGINEERING המחלקה להנוטת תוכנה

E	E L	P	С	1	5	0	0		128	0				
E		P	C	2		4	0	1		64	0			
E		P	С	3			3	0	1	II DO TES	32	0		
E	1	P	C	4				2	0	1	27120	16	0	
EF	Sel in	P	С	5					1	4	10	Е	8	0
E	I	P	С	6					1	1	1	G	8	8
E		P	C	7				2	1	1		16	16	
E		Р	C	8					1	1	0		8	16
G	N	P	C	9					1	1	0		8	24
G	N	P	С	10			3	0	34		32	32		
G	N	P	C	11				2	0	1		16	32	
G	N	P	C	12					1	1	31	1	8	32
G	N	P	C	13					1	1	1	N	8	40
G	N	Р	C	14				2	1	1		16	48	
G	N	P	С	15					1	1	. 0		8	48
G	N	Р	С	16					1	1	0		8	56
-1	16	A	112	17		4	0	0		64	64			
!17	!49	Α	113	18			3	0	0		32	64		
!18	!50	Α	114	19				2	1	1	Р	16	64	
!19	!51	A	115	20					1	1	0		8	64
!20	!52	Α	116	21					1	1	0		8	72
!21	!53	Α	117	22				2	0	0		16	80	
!22	!54	A	118	23					1	1	1	Α	8	80
!23	!55	Α	119	24					1		0		8	88
!24	!56	88	120	25			3	0	0		32	96		
!25	!57	89	121	26				2	1	1	С	16	96	
126	!58	90	122	27					1	1	0		8	96
!27	!59	91	123	28					1	1	0		8	104
!28	160	92	124	29				2	11	Ô		16	112	
129	!61	93	125	30					1	21	0		8	112
!30	!62	94	126	31					1	1	0		8	120
!31	!63	95	127											

בהצלחה!

בסוף

E		48	96	1	5	0	0		128	0				
E		!65	97	2		4	0	1	200	64	0			
E	- Olas	!66	98	3			3	0	1		32	0		
E		!67	99	4				2	0	M		16	0	
E	1	!68	100	5					1	1	1	Е	8	0
E		169	101	6					1	1	1	G	8	8
E		!70	102	7				2	1	1		16	16	
E	SHIE	!71	103	8					1	1	0		8	16
G	N	!72	104	9					1	1	0		8	24
G	N	!73	105	10			3	0	1	Since	32	32		
G	N	174	106	11				2	0	1		16	32	
G	N	!75	107	12				ñ	1	1	服	1	8	32
G	N	!76	108	13					1	1	1	N	8	40
G	N	177	109	14				2	1	1		16	48	
G	N	!78	110	15					1	1	0		8	48
G	N	179	111	16					1	1	0		8	56
-1	16	A	112	17		4	0	0		64	64			
!17	!49	A	113	18			3	0	0		32	64		
!18	!50	Α	114	19				2	1	1		16	64	
!19	!51	A	115	20					1	1	0		8	64
!20	!52	A	116	21					1	1	0		8	72
!21	!53	Α	117	22				2	0	0		16	80	
!22	!54	A	118	23					1	1	1	Α	8	80
!23	155	A	119	24					1	1	0		8	88
124	!56	88	120	25			3	1	0		32	96		
!25	!57	89	121	26				2	1	0		16	96	
!26	!58	90	122	27					1	1	0		8	96
127	!59	91	123	28					1	1	0		8	104
128	!60	92	124	29				2	1	0		16	112	
129	!61	93	125	30					1	1	0		8	112
!30	!62	94	126	31					1	1	0		8	120
!31	!63	95	127											

Size	Pointer	N	limit
8	-1	0	3
16	64	3	3

בהצלחה!

בהצלחה!